

Nr 134

Av herr Osvald, om ökade anslag till statens växtskyddsanstalt.

För några år sedan framlade en statlig utredning — växtskyddsutredningen — ett program för upprustning av vårt växtskydd. I så gott som alla remissinstanser blev utredningens förslag varmt tillstyrkt. Senare har växtskyddsanstaltens styrelse i sina årliga petitaframställningar begärt att få de mest angelägna av dessa förslag genomförda. Ännu är emellertid större delen av dem icke förverkligade. Och dock är det så, att växtsjukdomar, skadedjur och ogräs förorsakar vårt jordbruk förluster på hundratals miljoner kronor årligen. Enbart svartrosthärjningen år 1951 — en enda sjukdom på en enda kulturväxt, vetet — medförde en förlust på omkring 120 miljoner kronor. Växtskyddsanstalten har helt enkelt inte möjlighet att hjälpa och bistå alla de jordbrukare, som ber om råd och hjälp. De nuvarande resurserna är även i andra avseenden otillräckliga. Ett par exempel må anföras.

Den intensiva utveckling, som under de senaste årtiondena ägt rum inom kemiens område, har bl. a. lett till att nya medel för kampen mot kulturväxternas sjukdomar och parasiter ställts till förfogande i stort antal. Det är av största vikt, att dessa medel prövas i noggranna försöksserier för utvärderande av deras skyddsverkan mot olika skadegörare liksom ock eventuella biverkningar i form av skador på kulturväxter, husdjur och människor.

För statens växtskyddsanstalt innebär denna s. k. biologiska prövning en mycket viktig arbetsuppgift. Den kan emellertid ej genomföras i tillräckligt omfattning, eftersom både den personal och de anslag, som står till förfogande härför, är otillräckliga. Anstaltens styrelse har i sina petita för budgetåret 1956/57 redovisat behovet av förbättrade resurser på detta område, vilket emellertid icke tillgodosetts i statsverkspropositionen.

Även kontrollen av de olika preparatens kemiska sammansättning åvilar statens växtskyddsanstalt. För att ett växtskydds- eller ogräsbekämpningsmedel skall få säljas i landet erfordras, att detsamma är registrerat, d. v. s. att dess sammansättning deklarerats till växtskyddsanstalten. Genom kemisk undersökning måste sedan kontrolleras, att sammansättningen överensstämmer med deklARATIONEN. På grund av personalbrist inkräktar f. n. själva registreringsarbetet svårt på den biologiska prövningen av preparaten. Den kemiska avdelningen är ej heller så utbyggd, att den medhinner de analyser, som bör utföras. I propositionen har föreslagits en förstärkning på kemiska laboratoriet med ett tekniskt biträde, medan för

den biologiska prövningen och själva registreringsarbetet ingen personalförstärkning föreslagits. Detta måste anses helt otillfredsställande med hänsyn till den väldiga arbetsökningen. Denna ökning illustreras av att antalet registrerade preparat under det första registreringsåret, 1953, uppgick till 115 men f. n. överstiger 550 per år.

Det ökade handelsutbytet och främst den nuvarande stora importen av växter och växtdelar utgör för den inhemska växtodlingen en potentiell fara, som måste mötas med en effektiv inspektion. För att hindra nya växtsjukdomar och parasiter att inkomma i landet utövar växtskyddsanstalten sålunda inspektion i viktigare importhamnar. Det har visat sig, att denna inspektion kräver mera personal, än som nu står till buds. I första hand har föreslagits en ny inspektionstjänst i Hälsingborg utöver de tre förut befintliga i Stockholm, Göteborg och Malmö. Den av anstalten begärda förstärkningen måste anses som ett nödvändigt provisorium i avvaktan på de förslag, som torde framkomma efter pågående utredningar genom kungl. lantbruksstyrelsen och växtskyddsanstalten.

Även på övriga punkter i sin petitaframställning har växtskyddsanstaltens styrelse framfört endast sådana förslag, som är av oundgänglig betydelse för att anstalten skall kunna någorlunda fylla sin uppgift. De föreslagna tjänsteförändringarna och personalförstärkningarna har sålunda i de flesta fall återkommit under en följd av år utan att kunna realiseras, vilket är till stort men för anstaltens verksamhet. Samma synpunkter äger sin tillämpning för den av styrelsen framlagda omkostnadsstaten.

Med anledning härav hemställes,

att riksdagen måtte bevilja anslag till statens växtskyddsanstalt i enlighet med de av dess styrelse framlagda förslagen, nämligen för avlöningar kronor 1 065 100 och för omkostnader kronor 349 000.

Stockholm den 24 januari 1956

Hugo Osvald
